

Sygn. akt XVC 952/16

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 maja 2017 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku w XV Wydziale Cywilnym w składzie:

Przewodniczący: SSO Ewa Tamowicz

Protokolant: stażystka Natalia Nocoń

po rozpoznaniu w dniu 25 maja 2017 r.

sprawy z powództwa Banku (...) Spółka Akcyjna w B.

przeciwko A. G.

o zapłatę

Oddala powództwo.

UZASADNIENIE

Powód Bank (...) Spółka Akcyjna w B. w pozwie wniesionym w elektronicznym postępowaniu upominawczym skierowanym przeciwko A. G. wnosił o zasądzenie łącznej kwoty 82 600,96 zł. wraz z odsetkami wskazanymi w powie oraz o zasądzenie kosztów sądowych i kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód wskazał, że w dniu 31 października 2014 r. zawarł z pozwaną umowę kredytu nr (...) - (...) na podstawie, której pozwana otrzymała wskazaną w umowie kwotę pieniężną i zobowiązała się do jej zwrotu na warunkach ściśle określonych w umowie. Pozwana nie wywiązała się z umowy, gdyż należności nie zostały zapłacone w terminach w niej określonych. Wobec tego powód wypowiedział umowę ze skutkiem na dzień 7 stycznia 2016 r. Z tego tytułu powstało zadłużenie określone w treści ksiąg rachunkowych banku. Z dniem 7 stycznia 2016 r. roszczenie powoda stało się wymagalne.

Dalej powód wywiódł, że w dniu 23 listopada 2015 r. wezwał pozwaną do dobrowolnej zapłaty celem polubownego zakończenia sporu i uniknięcia postępowania sądowego. Należność nie została jednak zapłacona.

Na zobowiązanie pozwanej składają się:

- 78 266,61 zł. tytułem należności głównej;
- 4 280,35 zł. tytułem odsetek umownych za okres od 17 sierpnia 2015 r. do dnia wymagalności;
- 54 zł. tytułem opłat i kosztów bankowych.

Powód wskazał także, że dochodzi dalszych odsetek umownych za okres od 7 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty (pozew k. 3-8, 23-24v)

Postanowieniem z dnia 28 października 2016 r. (k. 9) Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Gdańsku wobec braku podstaw do wydania nakazu zapłaty.

Odpis pozwu został doręczony pozwanej w dniu 15 marca 2017 r. (k. 54) na adres wskazany przez powoda w toku procesu (k. 45).

Pozwana nie stawiała się na rozprawę w dniu 25 maja 2017 r. mimo prawidłowego zawiadomienia (k. 59) i nie złożyła odpowiedzi na pozew.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

W dniu 31 października 2014 r. pomiędzy powodem Bankiem (...) S.A. w B. i pozwaną A. G. została zawarta umowa o kredyt gotówkowy nr (...) - (...). Mocą tej umowy powód udzielił pozwanej kredytu w kwocie 76 796,49 zł. na okres do 17 maja 2027 r. płatnego w miesięcznych ratach.

W umowie strony uzgodniły, że Bank może ją wypowiedzieć z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia w przypadku m. in. niedokonania przez kredytobiorcę, w terminach określonych w umowie, spłaty pełnych rat kredytu, za co najmniej dwa okresy płatności, po uprzednim dwukrotnym listownym wezwaniu kredytobiorcy do zapłaty zaległych rat lub ich części wynikających z zawartej umowy.

Dowód: umowa z dnia 31 10 2014 r. k. 25-27v akt.

W dniu 24 sierpnia 2015 r. powód sporządził upomnienie skierowane do pozwanej wskazując, że na dzień 23 sierpnia 2015 r. zadłużenie przeterminowane wynosi z tytułu kapitału 283,55 zł.; z tytułu odsetek (w tym karnych) 537,69 zł.; z tytułu opłat/prowizji/kosztów upomnienia 18 zł.

W dniu 7 września 2015 r. powód sporządził wezwanie do zapłaty skierowane do pozwanej wskazując, że na dzień 6 września 2015 r. zadłużenie przeterminowane wynosi z tytułu kapitału 283,55 zł.; z tytułu odsetek (w tym karnych) 538,79 zł.; z tytułu opłat/prowizji/kosztów upomnienia 36 zł.

W dniu 21 października 2015 r. powód sporządził powtórne wezwanie do zapłaty skierowane do pozwanej wskazując, że na dzień 20 października 2015 r. zadłużenie przeterminowane wynosi z tytułu kapitału 857,53 zł.; z tytułu odsetek (w tym karnych) 1 748,14 zł.; z tytułu opłat/prowizji/kosztów upomnienia 54 zł.

Do akt sprawy nie złożono dowodów nadania i doręczenia tych pism pozwanej.

Dowód: upomnienie k. 31, wezwanie do zapłaty z dnia 7 09 2015 r. k. 32, wezwanie do zapłaty z dnia 21 10 2015 r. k. 33 akt.

W dniu 23 listopada 2015 r. powód sporządził wypowiedzenie umowy nr (...) z dnia 31 października 2014 r. W treści pisma wskazano, że okres wypowiedzenia wynosi 30 dni od dnia doręczenia pisma. Wskazano także, że na dzień 22 listopada 2015 r. zadłużenie przeterminowane wynosi z tytułu kapitału 74 903,30 zł.; z tytułu odsetek 2 498,98 zł.; z tytułu odsetek karnych) 16,82 zł.; z tytułu opłat bankowych 54 zł. Łączne zadłużenie określono na kwotę 77 473,10 zł., a termin zapłaty do dnia 7 stycznia 2016 r.

Wypowiedzenie umowy zostało podpisane przez Z. M. – głównego specjalistę i J. R. – głównego specjalistę.

Do akt sprawy nie złożono ani dowodu nadania ani doręczenia wypowiedzenia pozwanej.

Dowód: wypowiedzenie z dnia 23 11 2015 r. k. 34 akt.

Do akt sprawy złożono pełnomocnictwo z dnia 26 maja 2015 r. udzielone przez powoda głównemu specjalście Z. M.. Upoważniało ono pełnomocnika do składania w imieniu Banku, w obrocie krajowym, zgodnie z procedurami obowiązującymi w Banku:

- jednoosobowo – oświadczeń woli w zakresie praw i obowiązków majątkowych Banku do kwoty 50 000 zł. brutto i podpisywania dokumentów zawierających takie oświadczenia woli;

- łącznie z drugą do tego upoważnioną osobą – oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych Banku do kwoty 500 000 zł. brutto i podpisywania dokumentów zawierających takie oświadczenia woli, z zastrzeżeniem, iż powyżej kwoty 150 000 zł. brutto wymagana jest zgoda nadzorującego członka zarządu.

- łącznie z drugą upoważnioną do tego osobą, do kwoty 3 000 000 zł. podpisywania w imieniu Banku, zgodnie z procedurami obowiązującymi w Banku, wypowiedzeń umów kredytowych.

Dowód: pełnomocnictwo dla Z. M. k. 30-30v akt

W dniu 31 lipca 2016 r. powód wystawił wyciąg z ksiąg banku nr (...), w którym stwierdził, że na dzień 31 lipca 2016 r. pozwana z tytułu umowy nr (...) z dnia 31 października 2014 r. jest zadłużona na kwoty:

- 74 903,30 zł. z tytułu niespłaconej należności;
- 3 363,31 z tytułu odsetek do dnia 7 stycznia 2016 r.;
- 4 280,35 z tytułu odsetek karnych do 31 lipca 2016 r.;
- 54 zł z tytułu opłat i prowizji.

Dowód: wyciąg z ksiąg banku k. 28 akt.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów prywatnych złożonych do akt przez powoda jako załączniki do pozwu i w toku postępowania. Dowód z tych dokumentów przeprowadzono na rozprawie dnia 25 maja 2017 r.

Roszczenie powoda jest niezasadne, albowiem nie zostało udowodnione.

Powód swoje roszczenie wywodził z umowy nr (...) z dnia 31 października 2014 r. Na poparcie swojego roszczenia złożył do akt umowę kredytu oraz upomnienie, dwa wezwania do zapłaty oraz pismo nazwane wypowiedzeniem umowy kredytu podpisane przez dwie osoby, a także pełnomocnictwo dla jednej z nich. Drugie pełnomocnictwo złożone przez powoda udzielone zostało osobie, która nie składała podpisu pod oświadczeniem z dnia 23 listopada 2015 r. – M. C..

Powód nie złożył natomiast ani dowodów nadania ani doręczenia pozwanej czy to bezpośredniego czy zastępczego zarówno wezwań do zapłaty jak i wypowiedzenia umowy. Tymczasem z umowy kredytu wynika, że Bank może ją wypowiedzieć z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia w przypadku m. in. niedokonania przez kredytobiorcę, w terminach określonych w umowie, spłaty pełnych rat kredytu, za co najmniej dwa okresy płatności, po uprzednim dwukrotnym listownym wezwaniu kredytobiorcy do zapłaty zaległych rat lub ich części wynikających z zawartej umowy.

Wobec tego nie jest możliwym ustalenie, czy powód rzeczywiście wykonał czynności poprzedzające wypowiedzenie umowy, czy upłynęły terminy zapłaty zaległości w ratach. Nie jest też możliwym ustalenie czy upłynął termin 30-dniowy, po którym wypowiedzenie umowy stało się skuteczne, a zatem czy roszczenie powoda jest wymagalne.

Zgodnie z przepisem art. 5 ust. 1 pkt. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe, do czynności bankowych zalicza się także udzielanie kredytów.

Zgodnie z przepisem art. 471 kc, dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba, że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Odpowiedzialność wynikająca z art. 471 kc oparta jest na zasadzie domniemania winy. Zatem wierzyciela obciąża obowiązek udowodnienia istnienia ważnego zobowiązania, szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania oraz związku przyczynowego pomiędzy

szkodą a niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem zobowiązania. Natomiast dłużnik, w celu zwolnienia się od odpowiedzialności, powinien wykazać, że szkoda wynikała z okoliczności przez niego niezawinionych.

Wobec takiej konstrukcji odpowiedzialności na zasadzie art. 471 kc i zgodnie z normą wynikającą z art. 6 kc stanowiącego, że ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne, powód w tej sprawie obowiązany był do udowodnienia wszystkich wskazanych wyżej przesłanek odpowiedzialności pozwanego, przy czym nie udowodnienie jednej z nich skutkuje brakiem możliwości uwzględnienia roszczenia w całości lub w części.

Zdaniem Sądu, powód nie udowodnił zasady dochodzonego roszczenia. Złożone przez powoda do akt sprawy dokumenty nie pozwalają na uznanie roszczenia powoda za udowodnione - wymagalne.

Zgodnie z przepisem art. 95 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo Bankowe, księgi rachunkowe banków i sporządzone na ich podstawie wyciągi oraz inne oświadczenia podpisane przez osoby upoważnione do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych banków i opatrzone pieczęcią banku, jak również sporządzone w ten sposób pokwitowania odbioru należności mają moc prawną dokumentów urzędowych w odniesieniu do praw i obowiązków wynikających z czynności bankowych oraz ustanowionych na rzecz banku zabezpieczeń i mogą stanowić podstawę do dokonania wpisów w księgach wieczystych. Jednakże zgodnie z przepisem art. 95 ust. 1a tej ustawy, obowiązującym od dnia 20 lipca 2013 r., a więc jeszcze przed wystawieniem przez powoda wyciągu z dnia 31 lipca 2016 r., moc prawna dokumentów urzędowych, o której mowa w ust. 1, nie obowiązuje w odniesieniu do dokumentów wymienionych w tym przepisie w postępowaniu cywilnym. Z przywołanego przepisu wynika więc, że wyciągi z ksiąg rachunkowych banku sporządzone w prawidłowej formie nie mają mocy dokumentu urzędowego w postępowaniu cywilnym – moc ta przepisem szczególnym w tym postępowaniu została uchylona.

Zgodnie z przepisem art. 244 kpc, dokumenty urzędowe, sporządzone w przepisanej formie przez powołane do tego organy władzy publicznej i inne organy państwowe w zakresie ich działania, stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone (par. 1). Przepis par. 1 stosuje się odpowiednio do dokumentów urzędowych sporządzonych przez organizacje zawodowe, samorządowe, spółdzielcze i inne organizacje społeczne w zakresie zleconych im przez ustawę spraw z dziedziny administracji publicznej (par. 2).

Z przywołanego przepisu par. 1 art. 244 kpc wynika, że dokument urzędowy korzysta z domniemania prawdziwości tego, co zostało zapisane w jego treści. Istotą dokumentu urzędowego jest bowiem domniemanie jego zgodności z prawdą to znaczy, że zaświadcza on prawdziwy stan rzeczy. Z takiego domniemania nie korzysta dokument prywatny, gdyż zgodnie z normą wynikającą z art. 245 kpc, dokument prywatny stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie.

Przenosząc te rozważania na grunt rozpoznawanej sprawy stwierdzić trzeba, że złożony do akt wyciąg z ksiąg bankowych powodowego Banku, nie będący w postępowaniu cywilnym dokumentem urzędowym, nie korzysta z domniemania prawdziwości tego, co zostało w nim urzędowo zaświadczone. Jako dokument prywatny stwierdza jedynie, że w księgach rachunkowych Banku, po stronie pozwanej zapisano zadłużenie w wysokości w nim wskazanej wynikające z zawartej umowy kredytu. Nie przesądza zatem istnienia i wysokości wierzytelności powoda wobec pozwanej dochodzonej w tej sprawie i jej wymagalności.

Dodatkowo wskazać należy, że oświadczenie o wypowiedzeniu umowy zostało złożone (podpisane) przez Z. M. i J. R.. Z uwagi na kwotę zadłużenia (roszczenia Banku) powyżej 50 000 zł. oświadczenie woli nie mogło zostać skutecznie złożone jednoosobowo przez Z. M.. Z treści udzielonego jej pełnomocnictwa wynika, że oświadczenie o wypowiedzeniu umowy mogła złożyć skutecznie tylko łącznie z drugą upoważnioną do tego osobą. Tymczasem pełnomocnictwa dla J. R. powód nie złożył do akt.

Wskazać też należy, że powód nie złożył do akt żadnego dokumentu pozwalającego na zweryfikowanie przez Sąd wysokości dochodzonego roszczenia. Jak już wyżej wskazano wyciąg z ksiąg Banku nie stanowi takiego dowodu. Nie

stanowią go także karty analityczne (k. 35-37). Nie wynika z nich ani jaka była wysokość rat ani kiedy i jakich wpłat dokonała pozwana i jak zostały one zaliczone przez powoda.

W zakresie dochodzonego roszczenia powód domaga się także kwoty 54 zł. z tytułu opłat bankowych. Powód nie wskazał rodzaju tej opłaty oraz podstawy jej naliczenia. Tymczasem z postanowienia par. 10 pkt. 5 umowy (k. 26) wynika, że kredytobiorca zapoznał się i otrzymał wyciąg z „Taryfy opłat i prowizji bankowych stosowanych przez Bank (...) S.A. dla klientów detalicznych” i zaakceptował ich treść. Takiej taryfy powód nie złożył do akt.

Wprawdzie pozwana, która nie wdała się w spór, nie podnosiła zarzutów dotyczących istnienia i wysokości roszczenia powoda, ale powód zgodnie z art. 232 kpc nie przedstawił dowodów na potwierdzenie faktów, z których wywodził skutki prawne.

Mając na uwadze wyżej poczynione ustalenia i rozważania, a w szczególności to, że powód nie wykazał, czy i kiedy umowa uległa rozwiązaniu i jaki był stan zadłużenia pozwanej na dzień rozwiązania umowy (o ile do niego doszło) powództwo zostało oddalone. O oddaleniu powództwa orzeczono na podstawie przepisów art. 471 kc stosowanego, a contrario oraz przepisów art. 6 kc, art. 95 ust. I i 1a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe.

O roszczeniu powoda orzeczono wyrokiem zaocznym po przeprowadzeniu postępowania dowodowego w zakresie dowodów zaoferowanych przez powoda, albowiem pozwana nie złożyła odpowiedzi na pozew i nie wdała się w spór.

Zgodnie z przepisem art. 339 kpc, jeżeli pozwany nie stawił się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę albo mimo stawienia się nie bierze udziału w rozprawie, sąd wyda wyrok zaoczny (par. 1). W tym wypadku przyjmuje się za prawdziwe twierdzenie powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa (par. 2). Jak wyżej wykazano twierdzenia powoda budziły zasadnicze wątpliwości i nie zostały wykazane odpowiednimi do treści tych twierdzeń dowodami. Dlatego o oddaleniu powództwa orzeczono wyrokiem zaocznym.